

2 Timoti

Naloḅulat napisulan na-və^{ha-ru-an} aPol totosi van hən aTimoti

Ase itos naloḅulat napisulan egai?

APol itosi.

APol itosi hən nəsa?

APol inau ke asike idareh timat ale len naloḅulat napisulan egai ikel mai aTimoti ke timaskel ur na-kel-uri-an tovoi naut kəmas alat lotosor tasi.

APol itosi van hən ase?

APol itos naloḅulat napisulan egai van hən aTimoti, naulumān sua tovi tarhət san, aPol toləmas buni.

APol itos naloḅulat napisulan egai ḡais mai len naut a be?

Itosi van hən aTimoti pəpadaḡ hən nasihau tovi A.D. 67 nəboḡ totoh len naim bəbaḡis tətəs.

- 1) APol ikel na-ke-ivoi-an mai aTimoti, isor tuṽ mōsi (1.1-2)
- 2) APol ikel mai aTimoti ke teil gəgat len nau-man aGot tolav maii (1.3-18)
- 3) Susumar len aYesu Kristo nəboḡ nəmauran todaḡ (2.1-26)
- 4) APol isor vəsvəsai husur nəvide sinəvanuan gail len nəboḡ naməkot (3.1-9)
- 5) Təgau gat naḡusanan hən na-kel-uri-an tovoi (3.10–4.8)
- 6) Nasudəlamian siPol mai nakelean naməkot san (4.9-22)

Na-ke-ivoi-an siPol

¹ Ginau, aPol bogai. AGot itabtabuh len ginau hən nəbevi ahai pispisul sua seKristo, aYesu. Gai esəvat ginau hən nəbikel ur na-kel-gati-an san ke len aYesu Kristo beviol hən nəmauran mai nəvanuan gail. ² Nutos nalobulat napisulan egai van hən gaiug, aTimoti, anatugw len nadəlomian, notoləmas bun gaiug.* AGot teviol kəmas hən navoian mai gaiug, nəlon titanis gaiug, mai gai tigol nəlōm̃ tikad natəmat tabtab; natgalenan tovoi legəm təban aGot Tata mai aYesu Kristo, aMasta sidato.

APol ike aTimoti teil gəgat

³ Timoti, len nəlogw tomasil, nulotu hən aGot hum atəmagw gail ta sutuai lotogole, ale nosipa vi təban aGot hən gaiug.* Len na-sor-tuṽ-an sagw len nalennəyal mai nalenmariug nunau gat gaiug tabtab, nusor tuṽ m̃os gaiug. ⁴ Nunau gat nətaṽan sam̃ nəboṽ notoriṽ gaiug, ale noləṽon masuṽ hən nəberis gaiug tətəs hən nəbepul hən nakemkeman. ⁵ Nunau gat nadəlomian tokitin gotokade, topat a m̃o len aLois, atabəṽ pəhaṽut, mai aEunis, anam̃, ale noləboi səhoti ke tovi nadəlomian enan topat len gaiug am. ⁶ Husur natenan nukete tətəs mai gaiug ke geutaut hən gaiug len naviolan aGot toviol həni mai gaiug nəboṽ notoriṽ navəlagw len gaiug, hən naviolan enan bəgəm daṽ am.* ⁷ Bathut aGot saviol hən aNunun hən datbemətahw, eviol həni hən datbidaṽ, datbələmas bun nəvanuan gail, ale datbetəgau gat nəlodat gabag binor.

* **1:2:** Uman 16.1 * **1:3:** Rom 1.8, 10 * **1:6:** 1Tim 4.14

⁸ Imaienan, sageməmau hən gəbikel ur aMasta sidato. Sagemətahw. Sa-nahurum̃ tisa len ginau husur nototoh len naim bəbaŋis m̃osi.* Be len nədaŋan siGot, ðon mai ginau len na-ləŋon-isa-vəsa-an m̃os na-kel-uri-an tovoi. ⁹ Evi aGot tolav kuv gidato dan nəsaan sidato, totabtabuh len gidat hən datðevi nəvanuan san səbən gail ŋai. Savi len nəsa dattogole, be len naləŋonian san husur navoian toviol kəmas həni ta sutuai, natubatan tobuer sal. Eviol həni mai gidato len aKristo aYesu. ¹⁰ Avil gagai aKristo aYesu evisi tia hən datbikad navoian enan. Atenan ilav kuv gidat dan nəsaan sidato. Igol ke nəmatan səkad nədaŋan am, ale len na-kel-uri-an tovoi, ikel vəhot nəmauran kitin mai gidato, tovi nəmauran vi sutuai, nəmatan todədas ðesəhori.

¹¹ AGot itabtabuh len ginau hən nəbегə̃m vi ahai piŋpisul sua, ahai p̃usan sua hən nəbikel ur na-kel-uri-an tovoi egai.* ¹² Husur enan noləŋon isa vəsa gagai len naim bəbaŋis. Be nahurugw səsa bathut noləboi aGot, gai notoriŋ nəlogw lan, nunau ləboii, nəlogw sauri ke eləboi ðetəgau gol nəsa notoriŋ len navəlan van vəbar nəboŋ totibau enan.

¹³ Gosəsələŋ tia hən naŋpusanan tokitin notokele. Təgau gati hən gəbigol tətəṽ həni len nadələmian mai na-ləmas-buni-an dattokade len aKristo aYesu. ¹⁴ Len nədaŋan seNunun aGot, totoh len gidato, təgau gol nakitinan enan, aGot toriŋ len navələm̃, havhav həni tivoi.

¹⁵ Goləboi tia ke alat a Asia p̃isi lupair dan ginau, galito eru, aFikelus mai aHermokenes, arumaienan. ¹⁶ Nusor tuṽ ke Nasuð tivoi hən

* **1:8:** 2Tim 1.16 * **1:11:** 1Tim 2.7

nəbathudud siOnesiforus husur vəha-sobur gai igol ginau noləjon ivoi, ale saməmau hən bəmədəjon təban ginau, naut kəmas natsen gail lotobaņis ginau. ¹⁷ Be nəboņ tobar naut a Rom ekəta doņ ginau van van vəbar tosaḅ ginau. ¹⁸ Nusor tuṽ mōs aOnesiforus ke len nəboņ totibau, Nasuḅ tilolosa həni. Gunau ləboi tia ke gai tovi tarhət sagw len naṽide tosoḅur len naut a Efesus.

2

Susumar len aYesu Kristo

¹ Imaienan, gaiug māu, anatugw len nadələmian, gidəņ len navoian aYesu Kristo toviol kəmas həni.

² Ale naṽusanan gotosəsəloņ hən ginau notokele len nəhon nəvanuan tosoḅur, riņ natgalenan len navəlan nəvanuan gail gotoləboi gəḅeriņ nəloṁ len galito, galit lotoləboi ləḅeṽusan həni mai nəvanuan tile gail am.

³ Gidaņ ḅur na-ləjon-isa-vəsa-an suṁan gotovi nasoltia sua tovoi siYesu Kristo. ⁴ Nisor kəta maie-gai bai: Nasoltia toum hum nasoltia akis, imakuv dan nəmauran silat ləsavi soltia. Igol tomaienən hən nakomada tolekis həni hən ḅegəm vi soltia, ḅehəhaṽur həni. ⁵ Ale avan ideh togamgam, ḅehusur nalo hən nəgamgaman, eləboi ḅigam səhor galit lotogam hən ḅilav nəpraiss.* ⁶ Ale nəvanuan nəmabulan toum todaņ, nəboņ nəhol ḅiṽan, ḅimatu, gai timashan nəhanian nametəkav. ⁷ Nau nəsa no-tokelkele, ale Nasuḅ dereh tevi tarhət samṁ hən gəḅeləboi səhot natgalen ṽisi.

* 2:5: 1Kor 9.24-27

⁸ Nau gat akis hən aYesu Kristo, aGot tolavi dan nəmatan, tosua len nəpasusan siTevit; egai evi na-kel-uri-an tovoi notokel uri. ⁹ Husur notokel uri, noləŋon isa vəsa mōsi, ale lubaŋis gat ginau mōsi hum notovi nəvanuan tobur kotov nalo. Avil səkad avan ideh toləboi bībaŋis gat nasoruan siGot! ¹⁰ Imaienan nudaŋ bur natit pīsi mōs alat, aGot tolekis hən galito, hən galit am ləbīkad nə-lav-kuvi-an dan nəsaan salito len aYesu Kristo, ale toh mai aGot vi sutuai. ¹¹ Goləboi gəberīŋ nəloŋ len nasoruan egai, ke:

Datbimat tia mai aKristo,
derek datitoh maii balai am.

¹² Datbidaŋ bur na-ləŋon-isa-vəsa-an mōsi,
derek dateil a mō maii surmān nakiŋ gail.

Datbikele ke datsaləboi gai,
derek atenan tikele ke saləboi gidato.

¹³ Datbipair dan gai boŋ ideh,
atenan asike ipair dan gidat boŋ ideh,
husur naḃoruan san imagenan.
Gai edədas bīmakuv dan naḃoruan san.*

Nəvanuan nauman aGot tohəhaŋur həni

¹⁴ Kel natgalenan mai alat lotokad nadəlomian hən ləbīnau təlman hən gail. Kel nalələgauan mai galito len nəhon aGot ke, saleŋitvītuh husur nasoruan. Naŋitvītuhan tomaienan sagol natideh tovoi be emədas alat lotosəsələŋ həni ŋai. ¹⁵ Hisi hən gəbēgəm koti vi vanuan nauman kitin len

* **2:13:** Hən naves 11-13, ris Rom 6.8; Mat 10.33; Luk 12.9; Num 23.19

nəhon aGot; nəvanuan nauman saməmau hən nau-
man san toḡusan tonor hən nasoruan hən nakiti-
nan. ¹⁶ Gebulatut dan naholan totaṽtaṽor saput-
san aGot, naholan kəmas, husur eliv nəvanuan gail
van van vi tut dan nəṽide tonor hən nəboruan
siGot. ¹⁷ Nasoran tomaianan emədas alat siYesu
hum nəmanuṽ togəm tibau van gol ke tobos
niben. AHimeneus mai aFiletus arukad na-
holan tomaianan.* ¹⁸ Arupal sob dan nakitinan.
Arukel ke na-le-məhat-an dan nəmatan evisi tia,
gol ke aromədas nadəlomian sinəvanuan galevis.
¹⁹ Naut kəmas gəlaru, nadəlomian len aKristo ehum
nəpaudesen todaṽ siGot toil gəgat sal ale aGot itos
gat nategai lan ke: “Nasub aGot eləboi galit lo-
tovi esan,” mai “Avan ideh tokele ke Nasub aGot
tovi masta san, gai timaspair dan nəsaan, riṽ
gabulani.”*

²⁰ Len naim sinəvanuan totibau ideh ikad nasiloh
mai nəbiliwai lotoum həni hən nagol mai nasilva
ale lorin nəhanian tovoi len gail. Wake galevis
loum həni hən nəhai mai nətan bulau, ale lorin
nəpahsago len gail. ²¹ Avan ideh bigol gai biveveu
dan nəsaan, dereh tehum nəbiliwai, aGot toləboi
betəgau hən bigol nauman tovoi həni. Evi siMasta
səbon ṽai, toutaut həni mōs nauman tovoi pisi
san. ²² Imaianan, tah mai alat nəlolit tomasil
lotolotu hən Nasub. Gam dan naləṽonian tosa gail
simantuhmar.† Gam kitev nanoran, nadəlomian,
na-ləmas-buni-an, mai natəmat, hən nəloṽ bikade.

* **2:17:** 1Tim 1.20 * **2:19:** Isa 28.16; Jon 10.14; Num 16.5;
1Kor 1.2 † **2:22:** Husur aTimoti tovi ulumtan, naut egai ike
simantuhmar, be len nasoruan ta Kris namilen evi alat ləsəlah sal
be lototibau, abilitilathutai mai abilitilattəbarehreh.

²³ Gam dan na-sor-ḅalḅal-an tomelmel, totətan, husur goləboii ke legəm vi ḅalḅalan. Sagitah mai nəvanuan gail lotohol husur natit tomelmel, lototətan həni, husur goləboii ke dereh libal sile. ²⁴ Avil naslev siNasuḅ māu, satibal be tisor malumlum, tivoi hən nəvanuan p̄isi, teḅusan hən nasoruan siGot tiḅarḅar, satikad nəlol paḅpaḅ tutut van hən alat lotosor tasi, ²⁵ be len nəlon tomədau, tigol alat lotosor tasi linor. Bathut aGot hum ma ḅegəgel hən nəlolito hən ləḅipair dan nəsaan salito, ale ləboi səhot nakitinan. ²⁶ Ale dereh nənauan tonor tetəlmam hən galito hən ləḅigam yav dan nəhai tata setəmat tota gol galit hən ləḅigol nəsa gai toləḅoni.

3

Nəboḅ hən nanonjan hən navile a pan

¹ Nau ləboi nategai ke: len nəboḅ hən nanonjan hən navile a pan, dereh tikad nəboḅ todaḅ gail, nəlon nəvanuan gail ḅetuhatuh len gail. ² Husur nəvanuan gail dereh leləmas bun galit gabag mai nəvat, lisal suh galit gabag, leḅiv, lisor mēdas nahəsən nəvanuan, asike lugol nəsa analit mai atəmalit lotokele, asike lukad nasipaan, dereh lemətahun aGot len nəmauran salito, ³ asike loləmas avan ideh, asike lukad nalolosaan, dereh lisor mēdas nəḅoruan sinəvanuan gail, asike lotəgau gat nəlolit gabag ivoi, dereh ligolgol nasənahan, lemətahun natit p̄isi tovoi, ⁴ leriḅ na-ke-ḅan-an gail len navəlan aenemi salit gail, asike lukad nənauan len nəsa ləḅigole, dereh lipatpat galit məhat len nənauan salit səḅolito, leləmas bun naləḅonian

salito, be asike loləmas bun aGot. ⁵ Dereh legəgəras ke lotolotu hən aGot, be lotətas gol nədaŋan hən nalotuan enan. Timoti, gipair dan nəvanuan gail lotomaienan. ⁶ Bathut alatenan galevis loḅis lohoim gail hən ləḅiwol hən nəmauran silatpəhaṽut ləsail gəgat, latpəhaṽut nəlolit totuhathuh buni hən nəsaan, naləŋonian salit tiltile towol hən galito. ⁷ Alatpəhaṽut lotomaienan ludəŋ naḽusanan toveveu akis, be lodədas ləḅeləḅoi səhot nakitinan. ⁸ Ahai ḽusan gəgəras lotomədas alatpəhaṽut maienan, nənauan salit itaṽtaṽor vavinu, ale len nətarhət hən nədəlomian, luteh, lovi naut kəmas, lomətahun nakitinan hum aJannes mai aJabres artomətahun aMoses.* ⁹ Avil ahai ḽusan gəgəras galenan, asike loləḅoi ləḅivan am, husur namelmelan salito dereh timasil hən nəvanuan ḽisi hum namelmelan siJannes mai aJabres ta mo.

Təgau gat naḽusanan sagw

¹⁰ Be gaiug aTimoti, gugol husur naḽusanan sagw; naṽide hən nəmauran sagw; nəsa notoکه nigole, nəmauran sagw topat moḁi; gugol husur nədəlomian sagw; na-təgau-gati-an hən nəlogw; na-ləmas-buni-an sagw mai nasusumaran sagw. ¹¹ Goləḅoi ke nəvanuan gail lomədas tabtab hən ginau, lugol noləŋon isa vəsa len naut a Antiok, a Ikonium mai a Listra. Goləḅoi na-ləŋon-isa- vəsa-an gail lotovisi hən ginau notodaŋ ḅuri, be Nasuḅ ilav kuv ginau dan gail ḽisi.† ¹² Be savi ginau ŋai, avan ideh toke ḅikad nəḅoruan siGot

* **3:8:** Exo 7.11, 22. Sutuai len naut a Ijip, naulumān nabeḁi eru, aJannes mai aJabres, aromətahun aMoses. † **3:11:** Antiok, Ikonium, mai Listra: Uman 13.14-52, 14.1-20

len nəmauran san, b̃ibon mai aYesu Kristo, dereh nəvanuan gail lemədas tabtab həni. ¹³ Be nəvanuan tosa gail mai nəvanuan gəgəras gail dereh lisa vəsa səhor ta m̃o, dereh legəras nəvanuan gail ale nəvanuan gail dereh legəras galito, hən galit gabag ləbedəlom nagəgərasan. ¹⁴ Avil gaiug m̃au, geil gəgat tabtab len natgalen gotonau səhoti, gotoləboi səhoti husur goləboi alat lotoṗusan, lotolav natgalenan mai gaiug.* ¹⁵ Nəboṅ gotovi natətai sal goləboi natosian siGot tia, toləboi b̃ilav mai gaiug naləboian hən gəbēhusur naṗisal tonor m̃os nə-lav-kuvi-an dan nəsaan sam̃ len nadələmian len aYesu Kristo. ¹⁶ Nəkadun natosian siGot ṗisi evi aNunun aGot tomaur. Natosian galenan luvoi hən naṗusanan hən nakitinan, luvoi hən ləbesivoh len nəvanuan tokad nəsaban ideh, luvoi hən ləbigol naṗide hən nəvanuan b̃inor, luvoi hən naṗusanian hən nanoran, ¹⁷ hən ke nəvanuan siGot b̃ikad namitisau, eləboi b̃igol natideh tovoi.

4

¹ Nukele mai gaiug, len nəhon aGot mai aYesu Kristo b̃epərehun navoian dan nəsaan hən alat lotomaur mai alat lotomat; husur len navisian san dereh tevi kiṅ balai ale nukel mai gaiug ke:
² Kel ur nasoruan siGot, daṅ b̃uri, naut kəmas ləbeləṅoni o asike ləbeləṅoni. Len na-toh-mədəu-an hən nasusumaran mai naṗusanan, mitikel vəhot nəsaan ideh, sivoh len nəvanuan togol tosa, ale mitigol nəvanuan gail leləṅon tivoi am len nəlolito.
³ Husur len nəboṅ b̃egəmai, nəvanuan gail asike

* **3:14:** 2Tim 1.13

lesəsəlonj hən nařusanan tokitin, be dereh lehusur naləjonian tosa salito, dereh litariv ahai řusan ideh tokel nəsa galit lotomalkəkat hən ləbesəsəlonj həni. ⁴ Dereh lipair dan nakitinan van hən nəbol gəgəras gail. ⁵ Be len natit řisi, gaiug m̄au, getəgau gat gaiug gabag. Gidaŋ ħur na-ləjon-isa-vəsa-an, gol nauman hum avan sua tokel ur na-kel-uri-an tovoi, gol řis nauman aGot tolavi mai gaiug hən ħihav.

⁶ Nokəmaienan husur nəmauran sagw egəm hən nagilen, ehum nəda hagw tosel len natutuma-van. Dereh nimat. ⁷ NuĖal len nəĖalan tovoi tia, nugam len nəgamgaman tononj tia, notəgau gat nadələmian tia. ⁸ Gagai van, aGot satotəgau nəpraishən nanoran m̄os ginau. NasuĖ topərehun navoian dan nəsaan len nanoran, dereh teviol həni mai ginau len nəbonj totibau enan. Be savi ginau řai, dereh teviol həni mai alat lotoləmas buni, toh vir natəlmaman san.

Nə-maris-kotovi-an

⁹ Sařsařut hən gəĖegəm hən ginau tutut. ¹⁰ Bathut aTemas igam dan ginau vi Tessalonika husur eləmas masuĖ hən natit gail mai naĖide silat navile a pan egai. AKresens evi Kalatia mai aTitus evi Talmatia.* ¹¹ ALuk řai itoh mai ginau. Nəbonj gəĖegəmai, gesəhar aMak husur eləboi ħevi tarhət sagw len nauman sagw gegai.† ¹² Nosəvat aTikikus vi Efesus tia.‡ ¹³ Noriŋ nahurabat naut susus sagw

* **4:10:** Temas: Kol 4.14; Flm 24; Titus: 2Kor 8.23; Kal 2.3; Tit 1.4

† **4:11:** Luk: Kol 4.14; Flm 24; Mak: Uman 12.12, 25; Kol 4.10; Flm 24

‡ **4:12:** Tikikus: Uman 20.4; Efe 6.21-22; Kol 4.7-8

mai aKarpus len naut a Troas. Nəbən̄ gəḃegəmai, pati gəmai ale pat nalobulat gail, noləŋon masuṽ hən nalobulat nototuḃat tos len gail. §

¹⁴ Goləboi aAleksada toum hən nametəlai a? Gai igol natit tosa tosobur hən ginau. Ale dereh Nasuḃ tesisil həni sil nəsa togole. ¹⁵ Gaiug am gelələgau hən satemədas gaiug husur gai emətahun bun nasoruan sinamito.

¹⁶ Len nakotan nametəkav sagw, səkad avan ideh tovi tarhət sagw, galit p̄isi lugam dan ginau. AGot satinau gat nəsa lotogole, be ruḃati dan galito.

¹⁷ Avil Nasuḃ itah mai ginau, evi tarhət sagw, ilav nədaŋan mai ginau hən nəḃikel ur p̄is na-kel-uri-an tovoi, ale hən galit p̄isi ləsavi Ju ləbesəsəloŋ həni. Ale ilav kuv ginau dan nəmatan, ehum tolav kuv ginau dan nalion ḃikat pəpas ginau. ¹⁸ Nasuḃ dereh tilav kuv ginau dan nauman nəsaan p̄isi silat lotomədas ginau, tetəgau gat ginau, səhar ginau hən nəḃeḃis len natohan pipihabəlan len nəmav. Nəsal-suhi-an tivan hən aGot toyalyal vi sutuai sutuai! Ganan.

Nasudəlamian

¹⁹ Ale Timoti, kel na-ke-ivoi-an mai aPriska mai aAkwila mai alat lototoh len naim siOnesiforus.**

²⁰ AErastus itoh tin a Korint, be noriŋ aTrofimius toməsah itoh len naut a Miletus.†† ²¹ Nahəbati hən naut susus dereh tegəmai, gisaṽsaṽut gəm a m̄o. AEpulus mai aPutens mai aLinus mai aliten

§ **4:13:** Troas: Uman 20.6 ** **4:19:** APrisilla mai aAkwila: Uman 18.2, lokis aPrisilla hən aPriska am; Onesiforus: 2Tim 1.16-17 †† **4:20:** Erastus: Uman 19.22; Rom 16.23; Trofimius: Uman 20.4, 21.29

aKlautia mai nəbathudud nadəlomian þisi lukel nake-ivoi-an mai gaiug.

²² Nasuþ titoh len nəloñ. Navoian aGot toviol kəmas həni, tipat len gaiug.

**Nasoruan siGot len nasoruan ta Uluveu
The New Testament in the Maskelynes language of
Uluveu, Vanuatu
Niutestamen long lanwis Maskelynes blong Uluveu,
Vanuatu.
Le Nouveau Testament dans la langue Maskelynes de
Uluveu, Vanuatu.**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Maskelynes

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

cb9da196-fced-5a7c-9540-74db5e4270fd